

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2018-341

30.5.2018

SpareBank 1 Skadeforsikring AS

Næringsliv

Bedrageri omfattet av tyveridekning for eiendeler? – fal. § 2-1

Sikrede ble i tidsrommet 26.6.17 til 14.9.17 utsatt for et hackerangrep. Dette førte til at sikrede utbetalte ca. kr 900.000 til feil konto. Sikrede har krevd tapet dekket under avtalt tyveridekning for eiendeler. Selskapet har avslått dekning under henvisning til at tapet faller utenfor den avtalte forsikringen. Nemnda kom til at tapet var å anses som et bedrageri og derfor ikke omfattet av tyveridekningen. Nemnda kom videre til at selskapet ikke hadde brutt informasjonsplikten ved tegning.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 900.000

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for formuestap under virksomhetsforsikringen.

Fra vilkårene hitsettes:

4. Hvilke skader som erstattes

...

4.3 Tyveri og hæververk

Dekkes

Tyveri eller hæververk i bygning

Sikrede ble i tidsrommet 26.6.17 til 14.9.17 utsatt for datakriminalitet/hacking av sin e-postkonto. Det ble deretter lagt inn falske opplysninger i forbindelse med en transaksjon, slik at ca. kr 900.000 ble overført til svindlerens konto den 5.9.17.

Sikrede meldte kravet til virksomhetsforsikringen.

Selskapet avviste ansvar under henvisning til at det ikke dreide seg om tyveri, men bedrageri.

Sikrede krever dekning for tapet og har anført at transaksjonen må anses som tyveri i forsikringsavtalens forstand. E-post må regnes som gjenstand ihht. vilkårene, jf. dom fra Oslo tingrett, TOSLO-2016-33363.

Selv om e-postene ikke er å anse som "gjenstand" i forhold til straffelovens § 321 må forholdet likevel regnes som tyveri.

I alle tilfelle anfører sikrede at det ikke er grunnlag for at den strafferettslige definisjonen av tyveri alltid, og uten videre skal legges til grunn i forsikringssaker. En naturlig språklig forståelse tilsier at den inntrufne må betegnes som et tyveri i vilkårenes forstand.

Hvis den strafferettslige definisjonen av tyveri er avgjørende, vil dette være i strid med Forsikringsdistributionsdirektivet EU/2016/97 som sier at forsikringsavtalen skal tolkes etter "good faith", noe som innebærer at en strafferettslig definisjon ikke uten videre kan legges til grunn.

Sikrede anfører videre at vilkårene fremstår som uklare og at denne uklarheten må tolkes i selskapets disfavør.

Sikrede anfører også at selskapet har brutt sin informasjonsplikt i forbindelse med tegningen, herunder at selskapet har brutt plikten til å foreta en produktvurdering etter Forsikringsdistributionsdirektivet artikkel 25 nr. 1 (3). Det anføres også at selskapet ikke har gitt pliktig oppsummering av risikoforhold som ikke er dekket av forsikringen, jf. ovennevnte direktiv art. 20 nr. 8 bokstav b.

Sikrede bestrider at selskapet har fremlagt informasjon om muligheten for å tegne en forsikring for datakriminalitet.

Selskapet avviser ansvar og anfører at tapet ikke er omfattet av virksomhetsforsikringen. Sikrede er blitt utsatt for et hackerangrep hvor hackerne har "stjålet" e-poster og byttet ut disse med andre e-poster. E-poster er ikke omfattet av oppstillingen av gjenstander som tyveriforsikringen omfatter.

Selskapet anfører at det kun er tyveri av fysiske gjenstander borttatt fra forsikringsstedet, som omfattes. En naturlig språklig forståelse av begrepet tyveri ligger tett opp mot den strafferettslige definisjonen av tyveri, og Finansklagenemnda har uttalt at det er sikker praksis for at tyveribegrepet er det samme i forsikringsretten som i strafferetten, jf. FSN 6594. Selskapet viser også til FinKN 2017-371 der nemnda stilte som krav at en gjenstand måtte være rettstridig borttatt fra dens eier for at forholdet kunne defineres som tyveri.

Selskapet avviser at denne tolkningen er i strid med Forsikringsdistributionsdirektivet eller at vilkåret er uklart og må tolkes mot selskapet.

Selskapet avviser også at Oslo Tingretts dom TOSLO-2016-33363 er relevant i saken. Dommen kan ikke tas til inntekt for at bedrageri skal bli ansett for å være tyveri i vilkårenes forstand.

Den aktuelle manipulering av e-postene og betalingsinformasjonen må subsumeres under straffelovens § 371 om bedrageri, som ikke er omfattet av vilkårene.

Selskapet avviser også at man har brutt opplysningsplikten, jf. fal. § 2-1. Det ble gjennomført behovsprøving med sikrede ifm. at vedkommende flyttet sine forsikringer til selskapet fra Tryg i 2010. De aktuelle forsikringer er tegnet med utgangspunkt i de forsikringer sikrede hadde hos Tryg. Sikrede ble tilbudt kriminalitetsforsikring ved oppstart, uten at man valgte å tegne dette.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for tap ved hacking av e-post.

Forsikringen omfatter "tyveri". Begrepet "tyveri" er i langvarig nemndspraksis tolket i samsvar med det strafferettslige tyveribegrepet til å omfatte rettstridig borttagelse av gjenstander fra eieren. I dette tilfellet dreide det seg om "tyveri" av e-post. E-posten har imidlertid ingen verdi i seg selv. Tapet oppsto gjennom en transaksjon hvor sikrede ble forledet til å utbetale kr 900.000 til feil konto. Selve transaksjonen er derfor utført av sikrede, men den er utført på gale premisser. Både etter strafferettslig terminologi og alminnelig språkbruk vil man her snakke om bedrageri og ikke om tyveri.

Sikrede påstår at vilkårene er uklare og må tolkes mot selskapet. Nemnda er ikke enig i dette, og kan heller ikke se at sikredes anførsler knyttet til Forsikringsformidlingsdirektivet tilfører denne saken noe.

Sikrede anfører at selskapet har brutt sin informasjonsplikt etter fal. § 2-1.

Virksomhetsforsikringen er en forsikring for skade på eller tap av eiendeler. Tap av penger er begrenset til kr 15.000. Datakriminalitet er ikke en naturlig del av en slik forsikring, men kan tegnes som egen forsikring. Dette er derfor ikke noen vesentlig begrensning i forsikringen som selskapet har plikt til å informere om. Situasjonen rundt tegning er ikke dokumentert, og det er derfor uklart om sikrede ble informert om muligheten til å tegne kriminalitetsforsikring. Det er imidlertid sikrede som har bevisbyrden for at slik informasjon ikke ble gitt, og den er ikke oppfylt.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Birgitte Hagland (nestleder), Elisabet Okkenhaug (selskapsrepresentant), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant), Andreas Pihlstrøm (næringsrepresentant) og Lars Erik Lundgaard (næringsrepresentant).